

Sygn. akt *IV U 112/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Guniewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Rykała-Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2018 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku A. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o emeryturę

na skutek odwołania A. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 17/11/2017 r. znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 17/11/2017 r. znak: (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy A. T. prawo do emerytury poczynając od dnia 4 października 2017r. oraz ustala brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.-

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz wnioskodawcy A. T. kwotę: 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 112/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 14 marca 2018r.

Decyzją z dnia 17.11.2017r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 04.10.2017r. odmówił A. T. prawa do emerytury.

Na uzasadnienie podano, że nie został udowodniony wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy nie uznał za udowodniony okresu pracy w szczególnych warunkach od 4.08.1975r. do 31.08.1976r. i od 01.09.1976r. do 31. 12.1998r., bowiem charakter pracy nie został określony zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z 07.02.1983r. oraz zajmowane stanowisko pracy nie odpowiada ściśle stanowisku pracy wymienionemu w przepisach branżowych.

Organ rentowy przyjął za udowodnione 26 lat 1 miesiąc i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

W odwołaniu pełnomocnik A. T. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji przez przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury.

W odpowiedzi (...) Oddział w R. wniósł o oddalenie odwołania powołując argumenty, które stanowiły podstawę wydania decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca A. T. urodził się (...)

W dniu 4.10.2017r. złożył do ZUS wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury (akta ZUS).

Organ rentowy na dzień 01.01.1999r. uwzględnił 26 lat 1 miesiąc i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych

Wnioskodawca w okresie od 04.08.1975r. do 30.10.2017r. był zatrudniony w BSH Sprzęt Gospodarstwa (...) Oddział w R. (wcześniej (...))- w okresie od 04.08.1975r. do 31.08.1976r. pracując na Wydziale Odlewni (...) -60 posiadał angaż zalewacza form ciśnieniowych, co jest tożsame ze stanowiskiem zalewacza form. W okresie od 01.09.1976r. do 27.04.1978r. pracował na Wydziale Odlewni (...) -60. Następnie odbył służbę wojskową (28.04.1978r. do 15.04.1980r.) Od 15.05.1980r. do 31.12.1982r. posiadał angaż ustawiacza/ustawiacza maszyn, co z kolei jest tożsame ze stanowiskiem ustawiacza maszyn i sprzętu odlewniczego.

(dowód : świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 18.10.2017r.)

Praca wykonywana przez wnioskodawcę w wyżej wskazanych okresach jest zaliczana do pracy w warunkach szczególnych i jest wymieniona w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz. 43 z późn. zm), wykaz A, dział III, poz. 43 jako prace polegające na obsłudze urządzeń odlewniczych i w Zarządzeniu Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego, pracując na stanowisku zalewacza form – dział III, poz. 43, pkt 19 i ustawiacza maszyn i sprzętu odlewniczego – dział III , poz. 43, pkt 13.

Następnie został przeniesiony na Wydział (...)20, gdzie w okresie od 15.04.1982r. do 31.12.1998r. posiadając kolejno angaż ustawiacza maszyn i urządzeń, ustawiacza maszyn i urządzeń obróbki plastycznej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń na wydziale, w którym jako podstawowe wykonywane są prace przy przetwórstwie tworzyw sztucznych na stanowiskach operatora wtryskarek przy formowaniu tworzyw sztucznych. Wnioskodawca w okresie 01.08.1993r. do 31.12.1998r pracował na tym samym Wydziale , który jedynie zmienił nazwę na Wydział (...)2.

Wyżej wymieniona praca wykonywana przez wnioskodawcę jest zaliczana do pracy w warunkach szczególnych i jest wymieniona w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególny, charakterze (Dz.U.Nr 8, pz. 43 z późn. zm.) wykaz A dział XIV poz. 25 w zw. z działem IV poz. 17. Z kolei w dziale XIV poz. 25 pkt 1 w zw. z działem IV , poz. 17, pkt 16 załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 3 z dnia 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz.Ur. MHPM 85, nr 1 -3 poz. 1) jako praca przy bieżącej konserwacji urządzeń na oddziałach będących w ruchu, na których są wykonywane prace na stanowisku operatora wtryskarek przy formowaniu tworzyw sztucznych.

Na rozprawie w dniu 14 marca 2018r. świadkowie A. P., W. R., Z. S. i W. T. potwierdzili, że wnioskodawca był zatrudniony w firmie (...) w R.. Do jego obowiązków należała wówczas obsługa wtryskarki ciśnieniowej. Następnie był ustawiaczem maszyn odlewniczych. Narażony był na wysoką temperaturę , opary, zapylenie. Pracował również na Wydziale(...) -20, tj. (...) jako ustawiacz. Do jego obowiązków należało zasypywanie kosza granulatem, który po

stopieniu był wtryskiwany do form. Praca odbywała się na hali. W czasie pracy cały wydział był w ruchu. Podczas pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy narażony był na zapylenie, opary zgrzewanego tworzywa, hałas.

W. T. zeznał, że od 11.02.1980r. do 20.05.1986r. pracował na Odlewni najpierw jako zalewacz form, a później jako ustawiacz. Praca ustawiacza polegała na zmianie, ściągnięciu poprzedniej i założeniu nowej formy. Praca trwała 8 godzin dziennie. Zarówno na jednym, jak i na drugim stanowisku narażony był na odpryski metalu, opary oraz wysoką temperaturę. Świadek zeznał, że do 31.12.1998r. wnioskodawca pracował jako ustawiacz na Wydziale (...). Dostawał dodatek za warunki szkodliwe (k. 25).

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dowody. Sąd dał wiarę dokumentom zgromadzonym w aktach organu rentowego oraz dokumentacji pracowniczej, bowiem ich treść nie budzi wątpliwości i sporządzone zostały przez uprawnione podmioty w zakresie służących im kompetencji.

Nie budzą wątpliwości dowody z zeznań świadków w zakresie potwierdzenia okoliczności zatrudnienia wnioskodawcy w (...) S.A. w R., bowiem są to osoby, które pracowały z wnioskodawcą w spornym okresie, na takich samych stanowiskach pracy, a zatem mają najlepszą wiedzę o tym, jakiego charakteru czynności wnioskodawca faktycznie wykonywał.

Sąd, zgodnie z regułą zawartą w art. 233 § 1 k.p.c. dokonał oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, która przełożyła się na ostateczny wynik niniejszego postępowania.

Przedmiotem sporu jest ustalenie, czy A. T. w okresie zatrudnienia w (...) S.A. w R. wykonywał pracę w szczególnych warunkach, a tym samym czy spełnia warunki do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

W świetle art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 1998r. Nr 162, poz. 1118) oraz § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) mężczyzna, który ukończył 60 rok życia, posiada wymagany okres zatrudnienia wynoszący 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych może nabyć prawo do świadczenia emerytalnego. Wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w warunkach szczególnych przysługuje prawo do emerytury reguluje wspomniane wyżej Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Warunkiem niezbędnym do uzyskania na podstawie przepisów powołanego rozporządzenia emerytury przez pracownika, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, jest spełnienie łącznie następujących przesłanek: dla mężczyzny - osiągnięcie 60 lat życia, posiadanie co najmniej 25 lat okresu składkowego i nieskładkowego oraz legitymowanie się 15-letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych. Stosownie do § 2 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionych według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust.2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Przedstawione i przeprowadzone w toku postępowania dowody w sposób nie budzący wątpliwości pozwalają przyjąć, że wnioskodawca wykazał wymagany 15 letni staż pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, przypadający na okres zatrudnienia w (...) S.A.

W spornym okresie czasu stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione w Wykazie A, dział III poz. 43 i dział XIV poz. 25 w zw. z działem IV poz. 17 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz wymienione w Wykazie A, dział III poz. 43 pkt 19 i 13 oraz dział XIV poz. 1 w zw. z działem IV poz. 17 pkt 16 Zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz. Urz. MG 1985r. Nr 1, poz. 1).

W postępowaniu sądowym dopuszczalne jest przeprowadzenie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności mających wpływ na prawo wnioskodawcy do świadczenia. W ocenie Sądu zgromadzony w przedmiotowej sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentacji organu rentowego, dokumentacji osobowej i zeznań świadków, zeznań wnioskodawcy pozwala przyjąć w sposób niebudzący wątpliwości, że istnieje podstawa do stwierdzenia, że w okresie zatrudnienia w (...) w R. A. T. wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

W postępowaniu przed organem rentowym, jak i w postępowaniu odwoławczym przed Sądem A. T. udowodnił, że przed dniem 01.01.1999r. przez okres ponad 15 lat wykonywał pracę w szczególnych warunkach i tym samym nabył prawo do wcześniejszej emerytury, poczynając od dnia 04.10.2017r., tj. od dnia złożenia wniosku.

Mając powyższe na uwadze, skoro zaskarżona decyzja ZUS narusza prawo, należało ją zmienić, zgodnie z art. 47714 § 2 k.p.c.

W tym miejscu dodać jeszcze należy, że zasady przyznawania i wypłacania świadczeń emerytalno-rentowych reguluje ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W myśl art. 118 ust. 1 tej ustawy, organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, przy czym w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego, za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego (ust. 1a). W niniejszej sprawie nie ma podstaw do uznania, iż opóźnienie w przyznaniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność. Chociaż bowiem orzeczenie w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych ma charakter ustalający i prawo wnioskodawcy do emerytury istniało również w dacie wydania przez ZUS decyzji odmownej, to obowiązek świadczenia po stronie organu rentowego powstał dopiero od chwili ostatecznego rozstrzygnięcia sporu. Odpowiednie dowody przesądzenia kwestii stażu pracy A. T. w szczególnych warunkach zostały zgromadzone dopiero w postępowaniu sądowym zakończonym wyrokiem zmieniającym zaskarżoną decyzję. Za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2016r., poz. 1667).